

INNEHÅLL:

Till de förtroendevalda	2
Instituten igår	3
- En anspråkslös början	3
- Tiden mellan världskrigen	3
- Institutsnätet växer	3
- En tid av utveckling	3
- Nya uppgifter – stramare ekonomi	4
Dagens institutsverksamhet	4
- Institutslagen och finansieringslagen	4
- Vision, mål och kursplanering	5
- Nya utmaningar	6
- Institutets utrymmen	7
- Institutets personal	7
Förbundet för arbetar- och medborgarinstituten i Svenskfinland rf	8
De studerandes sammanslutningar	9
De statliga myndigheterna	9
De kommunala myndigheterna	10
De förtroendevalda – institutets resurspersoner	10
Lag om fritt bildningsarbete 632/1998	12
Förordning om fritt bildningsarbete 805/1998	24
Förordning om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet 986/1998	26
Förordning om ändring av 2 och 18 § förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet 850/2002	27

Till de förtroendevalda

Förbundet för arbetar- och medborgarinstitut i Svenskfinland, FAMI rf, vill i detta häfte ge en kort basinformation om institutsväsendet.

Nämnden, direktionen eller motsvarande organ för förtroendevalda är ett ovärderligt stöd för själva verksamheten i medborgar- och arbetarinstituten. Under 1990-talet har vissa kommuner på grund av lågkonjunktur och nya förvaltnings- och organisationsmodeller ersatt direktionerna med nämnder, t.ex. bildnings- eller kulturnämnd. Det kan vara svårt att bygga upp en intim kontakt mellan de förtroendevalda och institutet då nämnder ofta ansvarar för många olika kommunala verksamheter. På många håll har samarbetet lyckats bra i alla fall! Resultaten och framgångarna bygger ju alltid på effekterna av de mänskliga insatserna. Med beaktande av de förändringar som nu står framför oss i kommunerna i samband med kommun- och servicestrukturreformen och konjunkturedgång blir det framtida samarbetet speciellt viktigt.

För förtroendevalda ordnas också lokala kurser. Eftersom det ständigt sker förändringar, borde även den som tidigare hört till en nämnd och tycker sig vara väl insatt i institutsverksamheten delta i utbildningen. Lagen och förordningen om fritt bildningsarbete, som trädde i kraft 1.1.1999, betonar livslångt lärande utgående från lokala och regionala behov samt möjligheten att också bedriva utvecklings- och serviceverksamhet som stöder utbildningen. Dessutom har upprätthållaren/kommunen numera så gott som full beslutanderätt angående institutsverksamheten.

Ny lagstiftning angående både den fria bildningens syften och uppgifter samt finansieringen är under arbete och kommer att genomföras under den kommande mandatperioden.

Vi hoppas att direktions-, nämnd- och sektionsmedlemmarna skall visa ett positivt intresse för förtroendeuppdraget och att samarbetet med institutet skall fungera bra!

Detta häfte bygger på de tidigare av MAIF-S utarbetade handledningarna.

Instituten i går

Det första institutet inledde sin verksamhet i Tammerfors 1899. Dess uppgift var att "väcka och hålla vid liv kunskaps- och upplysningstörst samt fosterländskt- och nationellt sinne" hos den talrika arbetarbefolkningen. Bakgrunden står att söka såväl i liberala kretsar som i arbetarorganisationernas betoning av folkbildningens betydelse. Då läroinrättningens verksamhet slog väl ut grundades institut även på andra orter.

En anspråklös början

Fram till första världskrigets slut grundades ca tio institut, samtliga kommunala. De låg i större städer och eleverna var huvudsakligen arbetare med genomgången folkskola som grundutbildning. Undervisningen bestod till största del av föreläsningar, men mot slutet av perioden började man även utveckla vanlig gruppundervisning i klass. Vasa var först ut med undervisning på svenska år 1907.

Tiden mellan världskrigen

Efter första världskriget försökte man ivrigt utveckla bildningsverksamheten i det självständiga Finland. Nya institut grundades i rask takt och jämsides med de kommunala instituten uppstod institut, vilka finansierades av understödsföreningar. Benämningen medborgarinstitut togs i bruk parallellt med arbetarinstitut. Statsmakten började understöda instituten regelbundet och år 1927 utfärdades en lag om statsunderstöd. Jämsides med föreläsningar och klassundervisning utvecklades studiegruppen som central undervisningsform. I och med andra världskriget avslutades denna period. Institut hade nu också grundats på landsbygden på centrala industri- och handelsorter och deras antal hade stigit till ca 50.

Institutsnätet växer

Efter andra världskriget blomstrade institutsverksamheten åter upp i de redan grundade instituten och nya institut grundades. Speciell vikt lades under uppbyggnadstiden vid nationell fostran. Staten tillsatte en kommitté för att undersöka verksamheten i medborgar- och arbetarinstituten samt för att göra förslag till ändring av lagstiftningen om statsbidrag. I början av 1950- talet stannade den snabba utvecklingen upp och en tid av jämn utvecklig följde. Praktiska och yrkesbetonade ämnen fick allt större betydelse.

En tid av utveckling

Ändringen av lagen om statsunderstöd förverkligades år 1962. Institutens uppgifter preciserades och verksamheten gavs större frihet. Genom lagändringen ökades statsunderstödet till 70 % och förutsättningarna för institutens verksamhet förbättrades avsevärt. Redan på 1950-talet hade några institut grundats på landsorten. Då de resultat man nådde var mycket positiva och då det ökade statsbidraget gav verksamheten bättre ekonomiska förutsättningar, började man på landsbygden visa allt större intresse. Institutsväsendet expanderade snabbt under 1960- och 1970-talen. Antalet deltagare ökade från ca 270 000 till närmare 600 000. Utvecklingen ledde fram till ett institutsnät som täcker hela landet, vilket i internationellt perspektiv är unikt.

Institutsnätets utveckling i siffror:

Verksamhetsår	Antal institut	Kommunala	Privata	Antal studerande
1930-31	38	25	13	15 812
1950-51	98	52	46	42 416
1960-61	114	63	51	82 460
1970-71	238	188	50	272 141
1980-81	273	240	33	585 016
1990-91	279	253	26	659 345
2004	254	226	28	621 923
2006	240	(inga uppg.)		592 410
2008	224	(inga uppg.)		

Nya uppgifter - stramare ekonomi

I medlet av 1980- talet stadfästes en tillfällig lag som begränsade tilldelningen av nya tjänster till instituten. För att en ny tjänst skulle kunna inrättas måste medel finnas uttryckligen angivna i statsbudgeten. Dock öppnades samtidigt en möjlighet att få nya heltidsanställda lärare genom att ombilda av timplärare hållna lektioner till tjänster. Genom detta förfaringsätt kunde närmare 250 lärare anställas vid instituten under tre år.

År 1988 påbörjades arbetet med den länge omtalade nya institutslagen och i början av 1991 trädde den nya lagen i kraft, vilken i sin tur ersattes av en ny lag år 1993. Instituterna fick nu möjlighet att även tillhandahålla yrkesinriktad vuxenutbildning och utbildning i form av avgiftsbelagd serviceverksamhet. I lagen nämns också för första gången möjligheten att ordna distansundervisning.

Samtidigt som arbetet med den nya finansieringslagen framskred blev det uppenbart att landets ekonomiska läge nu krävde kraftiga inbesparingar inom alla sektorer. Sparåtgärderna drabbade också vuxenutbildningen. Instituterna blev tvungna att minska på antalet lektioner, avstå från nyanställningar av personal osv. Utvecklingen har inneburit mycket varierande verksamhetsförutsättningar i de olika instituten och trots de gemensamma målen är betingelserna väldigt olika idag.

Dagens institutsverksamhet

Institutslagen och finansieringslagen

I lagen från år 1993 ingår finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Statsandelen baseras härifrån på ett enhetspris per undervisningstimme och undervisningsministeriet fastställer årligen antalet statsandelsberättigade timmar per institut. Statsandelarna betalas till kommunerna månatligen i en klumpsumma. Oberoende av det timantal undervisningsministeriet tilldelat institutet är det kommunen som bestämmer volymen av verksamheten. I den nya lagen har benämningen arbetarinstitut frångåtts. Instituterna är nu

medborgarinstitut, men detta hindrar inte att ett arbetarinstitut bibehåller sitt ursprungliga namn eller att instituten kallar sig t.ex. vuxeninstitut. Fr.o.m. ingången av år 1999 fick instituten igen en ny lag beträffande verksamheten. Lagen går under namnet *Lag om fritt bildningsarbete (632/1998)* och inbegriper också andra läroanstalter inom det fria bildningsarbetet, nämligen folkhögskolor, studiecentraler, idrottsutbildningar och sommaruniversitet. Enligt lagen syftar det fria bildningsarbetet till att stödja en mångsidig utveckling av individens personlighet och förmåga att fungera i samfund samt främja demokrati, jämlikhet och pluralism i samhället. Dessutom betonas medborgarinstitutets roll som läroanstalter som grundar sig på lokala och regionala bildningsbehov och erbjuder möjligheter till lärande enligt eget val samt till allmänbildande vuxenutbildning, men också yrkesinriktad vuxenutbildning, grundundervisning i konst och undervisning i form av avgiftsbelagd serviceverksamhet kan ordnas. Oftast ges undervisningen i form av närstudier men även distansundervisning förekommer. Ett institut kan dessutom bedriva forskning och tillhandahålla tjänster, antingen i anslutning till utbildningen eller mot betalning. För undervisningstimmar som utgör avgiftsbelagd serviceverksamhet erläggs inte statsandel. Några åldersgränser för de studerande stipuleras inte längre, men instituten skall ändå bibehålla sin karaktär av utbildningsinrättningar för vuxna. Några allmängiltiga bestämmelser om gruppstorlek och läsårets längd existerar inte heller längre utan kommunen bestämmer själv om verksamhetsprinciperna.

Vision, mål och kursplanering

För det kommunala budget- och ekonomiplaneringsarbetet skall institutet formulera en vision som berättar för allmänheten om vart institutet strävar med sin verksamhet. Dessutom skall en årlig målsättning preciseras ytterligare. Den kan beskriva kursverksamheten i siffror och ord men också betona tyngdpunktsområde under det kommande året.

För varje termin uppgörs en kursplan, som godkänns av nämnden/direktionen/sektionen. Verksamhetsåret är ett kalenderår och planen uppgörs för vårterminen, höstterminen och eventuellt en sommartermin och är den formella ramen för institutsverksamheten. I den ingår alla de uppgifter som behövs för kursverksamheten, d.v.s. antal arbetsveckor, planerade studiegrupper och undervisningstimmar, gruppstorlek, innehåll i studieämnena, timplärare och avgifter.

Det är vanligen institutets rektor som gör upp ramarna för kursplaneringen. Den kan börja med att man avgör hur många timmar institutet skall använda inom olika ämnesområden eller inom olika delar av institutets verksamhetsområde med beaktande av ekonomiska och personella resurser. För att underlätta arbetet samlar man in kursförslag och -önskemål i samarbete med aktiva deltagare, lärare, kontaktpersoner, byaombud, förtroendevalda och institutsförening, eventuellt också via enkäter. På basen av förslagen och på basen av fattade beslut om undervisningens inriktning startar planeringen av de enskilda kurserna. Rektors och heltidsanställda lärares tid upptas av att kontakta timplärare och föreläsare, diskutera kursinnehåll och studiematerial, komma överens om tid och plats etc. Kursplaneringsarbetet försiggår under olika tider av året beroende på institutets storlek och personresurser.

Undervisningsplanen byggs upp helt enligt lokala behov. Med beaktande av de ekonomiska realiteterna är det viktigt att noga överväga hur till buds stående undervisningstimmar bäst skall utnyttjas, om s.k. deltagarfinansierade kurser skall tas in i programmet, huruvida inskrivnings- och kursavgifternas storlek är på rätt nivå osv. Viktigt är ändå att varje kurs planeras utgående från allmänna pedagogiska principer samt med beaktande av de riktlinjer

som direktionen/nämnden/sektionen godkänt för institutet. Den godkända undervisningsplanen kan ändras och kompletteras under läsåret efter behov och resurser.

Nya utmaningar

Medborgar- och arbetarinstituten har idag befäst sin ställning i det finländska samhället. Kulturen i landet har i huvudsak burits upp av instituten. Det här gäller bl.a. musik, konstnärliga ämnen och hemslöjd. På många orter sköter institutet även den regelbundna motionen för vuxna och är sålunda nejdens största, och säkerligen också nyttigaste, idrottsförening. För många har institutsstudierna inom det öppna universitetet blivit inkörsport till fortsatta akademiska studier. Språk och navigation är exempel på andra studier som har kunnat leda till examen. Internationaliseringen och rörligheten bland människorna gör att språkets andel i kursutbudet är väsentlig vid många institut. IT –undervisningen har redan i många år samlat stora skaror. En stor ny målgrupp utgörs av invandrarna där instituten har blivit en stor aktör ifråga om att ordna språk- och samhällsorienterande kurser.

Vuxenutbildningen vid instituten är ett viktigt redskap för att svara på de förändrade kunskapsbehoven i vårt land. För att man skall kunna svara på den vuxna befolkningens utbildningsbehov behövs ett intensivt samarbete mellan de olika förvaltningsområdena. Inom vuxenutbildningen beaktas behoven hos bägge språkgrupper. Institutet erbjuder ett högklassigt livslångt lärande som motsvarar det nutida samhällets utbildningsbehov och de vuxnas behov av utbildning. Ett heltäckande läroanstaltsnät som ordnar vuxenutbildning säkrar den regionala tillgången. Den allt större pensionärsbefolkningens behov beaktas i synnerhet inom det fria bildningsarbetets utbud och fokuseringar.

Idag då världen omkring oss förändras i en så otroligt snabb takt är flexibiliteten i verksamheten av största betydelse. Institutsrörelsen har alltid betonat nödvändigheten av att ligga i tiden – helst aningen före. Utmaningen som baserar sig på förändringar och nyuppkomna behov realiseras snabbt. Här kan nämnas som exempel dagens datautbildning för den vuxna och framför för alla 40+. Den nya medborgarfärdigheten sprids nu via alla institut och tröskeln till kurserna är låg. Vilken annan läroanstalt skulle så snabbt och friktionsfritt ha tagit ansvaret för den här viktiga utbildningssektorn som ju i grunden är en jämlikhetsfråga i vårt samhälle. Också olika kurser för arbetslösa och kurser för invandrare tyder på vaksamhet och reaktionsförmåga. Även ny kunskap för att fungera i dagens samhälle behövs kontinuerligt. Den kan instituten flexibelt stå för. Varje institut har en given roll just i den miljö där det verkar. Via de olika verksamhetsformerna bidrar det aktivt till trivselsn på orten. Institutet är en upprätthållare av såväl den nationella som den finlandssvenska och lokala identiteten.

Enligt lagen från år 1998 ska instituten utvärdera den utbildning den ordnar och bedöma vilken verkan utbildningen har samt delta i extern utvärdering av verksamheten för att kontinuerligt kunna förbättra verksamheten. Enligt lag skall de viktigaste resultaten av utvärderingen även offentliggöras. Självvärdering och utvärdering på olika nivåer är vanligt vid varje institut.

För tillfället håller en av undervisningsministeriet tillsatt grupp på att utforma ny lagstiftning för den fria bildningen. Både den fria bildningens uppgifter, verksamhet och finansiering ses över. Den s.k. KEHO-gruppen kommer med sin slutrapport inom februari 2009. En ny lagstiftning väntas tillämpas fr.o.m. 2010 medan ett nytt finansieringssystem väntas träda i kraft fr.o.m. 2011. Den här utvecklingen är det nu mycket viktigt att följa med och också

FAMI som intresseorganisation har möjlighet att ge utlåtanden i olika skeden av denna process.

Kommun- och servicestrukturreformen som nu genomförs i rask takt har också sin inverkan på institutets verksamhet. Flera institut har under de senaste årens samman som en följd av kommunsammanslagningar och i vissa regioner har regioninstitut bildats som ett led i denna process.

Institutets lokaler

Ett institutets behov av utrymmen beror i hög grad på den typ av område i vilket institutet verkar. I städer med tät bebyggelse och mindre verksamhetsområde kan större delen av undervisningen vara samlad till en punkt. I samhällen med gles bebyggelse arbetar man däremot med ett större antal undervisningspunkter för att föra undervisningen närmare kommuninvånarna. Många institut arbetar i billiga men oändamålsenliga utrymmen, vilket belastar verksamheten.

Till direktionens/nämndens/sektionens uppgifter hör att övervaka institutets utrymmens kvalitet och användning. För att kunna avgöra vilka typer av undervisningsutrymmen institutet behöver är det viktigt att de förtroendevalda skapar sig en helhetsuppfattning av institutets verksamhet och av verksamhetsområdets karaktär.

Institutets personal

Enligt lag skall institutet ha en rektor som svarar för verksamheten. Med beaktande av den form i vilken utbildningen ordnas skall det också finnas ett tillräckligt antal lärartjänster eller lärare i arbetsavtalsförhållande samt timplärare och annan personal. Behovet av personal varierar beroende på institutets struktur. För en innovativ och kreativ miljö behövs minst 3-5 heltidsanställda personer. En heltidsanställd lärare inom ett ämnesområde medför bättre planering, kontinuitet i undervisningen och regional jämlikhet i fråga om kursutbud. En heltidsanställd lärare har också den kompetens som krävs för de nya, krävande utbildningsformerna, t.ex. examensinriktad utbildning och uppdragsutbildning.

Enligt sammanställningar, som förbundskansliet gjort på basis av uppgifter från instituten, visar det sig att en stor del av instituten i Svenskfinland fortfarande har en rektor på heltid. Med tanke på institutets utveckling och status är det här nödvändigt.

Idag finns det många personalarrangemang. Somliga är säkert lyckade, andra kan vara påtvingade med olyckliga konsekvenser. Huvuddelen av institutens timmar sköts vid varje institut av timplärare. Dessa anställs för en viss arbetsperiod. Numera är det också brukligt att institutet samarbetar med andra utbildningsarrangörer kring såväl förvaltning som direkt undervisning. Det kan betyda att man inrättar en s.k. gemensam lärartjänst, eller att institutets heltidsanställda lärare undervisar i en annan enhet. Vid valet av timplärare kan de förtroendevalda framföra tips om lokala lärarkrafter och föreläsare.

Till de förtroendevaldas uppgifter hör att se till att institutet förfogar över tillräcklig personal för verksamheten. Det är viktigt att man under alla omständigheter strävar efter att bibehålla de lärartjänster som finns. Dessutom måste vikten av att ha en heltidsanställd rektor ständigt framhållas. På det sättet behåller institutet en större slagkraft och förankring i den

omkringliggande bygden och har bättre möjligheter att leva upp till de utvecklingskrav som krävs från statligt håll.

Förbundet för arbetar- och medborgarinstitut i Svenskfinland, FAMI rf

Av landets nuvarande 224 medborgar- och arbetarinstitut är 27 svenska och tvåspråkiga institut medlemmar i Förbundet för arbetar- och medborgarinstitut i Svenskfinland, FAMI rf. En del tvåspråkiga och många finska institut är medlemmar i Kansalais- ja työväenopistojen liitto ry, KTOL – Medborgar- och arbetarinstitutens förbund rf, MAIF rf. FAMI rf har sina rötter i MAIF, med vilket FAMI har ett gott samarbete. År 2003 övergick FAMI dock till att bli ett nytt separat förbund för de svenska och tvåspråkiga instituten.

Förbundets syfte är att stödja och främja de svensk- och tvåspråkiga arbetar-, medborgar- och vuxeninstitutens verksamhet, bevaka deras intressen, utveckla samarbetet med deras elevföreningar samt att upprätthålla kontakter med bildningsorganisationer inom och utom landets gränser.

FAMI skall vara det ledande språkröret för svensk- och tvåspråkiga medborgar- och arbetarinstitut inom det fria bildningsarbetet i Svenskfinland. Intressebevakningen sker genom att vi håller en dialog med offentliga instanser och ger utlåtanden. Förbundet samlar in och delger instituten information som är viktig för dem. Vi planerar och förverkligar utbildning för personalen vid instituten. Förbundet ordnar bl.a. rektorsmöten och olika lärarträffar. Fem elevföreningar är medlemmar i FAMI.

FAMI strävar att utveckla samarbetet mellan medlemsinstitutet och andra finlandssvenska organisationer som gagnar den finlandssvenska kulturen och traditionen. Dessutom strävar vi att utveckla kontakterna med de nordiska organisationerna inom vuxenutbildning och på så vis öka kunskapen om oss och få nya idéer för verksamheten. Förbundet initierar projekt och gör utredningar som stöder och utvecklar det fria bildningsarbetet.

FAMI har också i uppgift att informera instituten om sådant som är viktigt och relevant för institutets verksamhet. Detta görs i form av månatliga nyhetsbrev och genom FAMIs webbsida www.fami.fi. Också de förtroendevalda uppmanas prenumerera på nyhetsbrevet för att få bättre insikt i det som är aktuellt inom den fria bildningen.

Förbundsstyrelsen är förbundets högsta beslutande organ. Ett ordinarie förbundsstyrelsemöte hålls vartannat år inom mars månad. Vid förbundsstyrelsemötet har varje medlemsinstitut rätt att företrädas av institutets rektor eller av ledaren för den svenska verksamheten, en representant för institutets förvaltande organ, en representant för lärarna och övriga anställda samt en representant för de studerande. Varje medlemsförening (dvs. de elevföreningar som är FAMIs medlemmar) har rätt att företrädas av två representanter. Varje representant har en röst.

Förbundets angelägenheter sköts av en styrelse som väljs för två år och består av ordföranden och sex övriga medlemmar. Verksamhetsledaren är anställd på 60 % och fungerar också som verksamhetsledare för Bildningsforum (på 40%) som är takorganisation för den fria bildningen i Svenskfinland. Förbundet har också en kanslimedarbetare och datastöd på timbasis och projektanställda.

DE STUDERANDES SAMMANSLUTNINGAR

Vid en del institut har de studerande en egen förening. Ursprungligen kallades dessa föreningar Kamratförbund (KF), men numera kallas de ofta institutsföreningar. En sådan förening kan vara till stor nytta för sitt institut. De aktiva föreningsmedlemmarna hjälper till med olika arrangemang, ordnar gemensamma studiebesök, resor etc. Numera strävar man till att institutsföreningarna, i högre grad än hittills, skall bevaka sitt instituts intressen i samhället och arbeta för att främja själva institutsverksamheten. Redan nu deltar, vid vissa institut, en representant för de studerande i direktionens/nämndens/sektionens möten där representanten kan bidra med värdefull kunskap om det praktiska institutsarbetet. Den direkta kontakten mellan direktionerna och de studerande är viktig för båda parter.

DE STATLIGA MYNDIGHETERNA

Undervisningsministeriet

- ger riktlinjer för hur vuxenutbildningen i landet skall utvecklas
- beviljar tillstånd att upprätthålla institut och behandlar ändringar i tillståndet
- fastställer årligen det antal undervisningstimmar, som läggs till grund för beräkningen av institutets statsandel
- beräknar det kalkylerade enhetspriset per undervisningstimme som utgör grund för hur statsandelen räknas ut per institut
- beviljar tillstånd till sådan försöksverksamhet, som innebär avvikelser från gällande lag

Utbildningsstyrelsen

ger pedagogiska riktlinjer för verksamheten, insamlar och samordnar statistiskt material samt behandlar ärenden som gäller

- utveckling av vuxenutbildningssystemet
- dimensionering av vuxenutbildningen
- utvecklandet av läroplans- och examensgrunder
- försöks- och utvecklingsverksamhet samt beviljande av understöd för sådan verksamhet
- produktion av läromedel
- fortbildning för lärare och annan personal

Länsstyrelsen

Verkställer sina uppgifter av rådgivande och informerande karaktär genom att

- hålla kontakt med läroinrättningarna i länet, kalla till information och vid behov ge råd
- bistå i rättskyddsfrågor och byggnadsfrågor
- avge utlåtanden
- insamla statistiska uppgifter och koordinera utbildningsväsendet på länsnivå
- bevilja projektfinansiering för olika typer av projekt
- koordinera regionala nätverk

DE KOMMUNALA MYNDIGHETERNA

Kommunfullmäktige

- utser medlemmar jämte personliga suppleanter i kommunstyrelsen, i nämnder och direktioner enligt kommunallagens stadganden
- besluter om uppgiftsfördelningen mellan de olika kommunala organen, utöver vad som stadgas i kommunallagen

Kommunstyrelsen

- har bl.a. till uppgift att bereda de ärenden som tas till behandling vid ett fullmäktigemöte och är därför den instans som institutets beslutande organ närmast har kontakt med

Då kommunerna i de flesta fall står som institutets ägare och upprätthållare är det även kommunens beslutande organ som avgör hur utvecklingen av institutet skall ske. Lagen ger kommunen så gott som fria händer att avgöra vilka ekonomiska och personella resurser som anslås de olika kommunala verksamheterna. Följaktligen är det kommunen som bestämmer om institutundervisningens omfång i den enskilda kommunen. Likaså besluter kommunen om hur förvaltningen och organisationen ordnas i den enskilda kommunen.

En förutsättning för framgångsrik institutsverksamhet är att kommunens ledning är övertygad om att medborgar-/arbetarinstitutet är ett välfungerande och effektivt vuxeninstitut, som är värt att satsa på.

De förtroendevalda – institutets resurspersoner

Till direktionens/nämndens/sektionens centrala uppgifter hör att formulera visionen och målsättningen för verksamheten, att uppgöra institutets budget och en eventuell tilläggsbudget samt följa upp den godkända budgeten. Därtill tar organet vanligen också ställning till inskrivnings- och kursavgifternas storlek, till anställning av personal, kursprogram eller principer beträffande kursutbud, gruppstorlek, försöksverksamhet, projekt m.m. Ett gott förhållande mellan de förtroendevalda och personalen, vilket grundar sig på kunskap om hur institutet borde fungera, stärker gemenskapen kring institutet som en central vuxenutbildningsinrättning i kommunen.

På varje förtroendevald ankommer att

- i budgetfrågor stödja och bevaka institutets strävanden och intressen
- själv fungera som PR-man och –kvinna för institutet och dess verksamhet i bygden
- delge rektor sin sakkunskap om behov och önskemål och därmed aktivt påverka kursutbudet
- skapa goda relationer till kommunens ledande organ och de nämnder, vilkas verksamhet tangerar institutets aktiviteter
- ta initiativ och stödja nytänkande i tiden
- ge förslag till samarbete med andra organisationer
- se till att institutet förfogar över ändamålsenliga utrymmen och tidsenlig utrustning som motsvarar kraven i en nutida utbildningsanstalt
- påverka politiskt lokalt

Den stora allmänheten erkänner idag medborgar- och arbetarinstitutens centrala ställning i kommunerna som upprätthållare av en mångskiftande utbildnings- och kulturverksamhet. Styrkan ligger i smidigheten, i frivilligheten och i de fortfarande relativt låga kostnaderna för den enskilda kursdeltagaren och kommunen. När de ekonomiska resurserna är sinande och man diskuterar institutverksamhetens omfattning inom kommunen, gäller det för såväl politikern som institutet med dess personal, att aktivare än någonsin arbeta för den uppskattade och nödvändiga läroinrättningen. Det är ingen självklarhet att de kommunala beslutsfattarna i styrelse och fullmäktige upplever institutet som "sitt eget". De måste slussas in i institutsvärlden som deltagare och föreläsare för att få en helhetsbild av institutet som en tillgång i kommunen.

Om institutets verksamhet når alla intresserade, om kursdeltagarna spontant vittnar om att institutverksamheten fyller deras liv med ett meningsfullt innehåll och ger dem möjlighet att öka sina teoretiska kunskaper, då har institutet lyckats med sin uppgift!

Lag om fritt bildningsarbete 21.8.1998/632

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap

Allmänna bestämmelser

[1 §](#)

Syftet med det fria bildningsarbetet

Det fria bildningsarbetet syftar till att utgående från principen om livslångt lärande stöda en mångsidig utveckling av individers personlighet och förmåga att fungera i samfund samt främja demokrati, jämlikhet och pluralism i det finländska samhället.

[2 §](#)

Verksamhet som lagen omfattar

Läroanstalter för fritt bildningsarbete är medborgarinstitut, folkhögskolor, studiecentraler, idrottsutbildningscentrer och sommaruniversitet.

Medborgarinstitut är läroanstalter som grundar sig på lokala och regionala bildningsbehov. De erbjuder möjligheter till lärande enligt eget val och till utveckling av medborgarfärdigheter.

Folkhögskolor är internat vars syfte är att främja medborgarnas frivilliga studier så att varje folkhögskola samtidigt kan betona sina värderingar, sin ideella grund och sina pedagogiska mål.

Studiecentraler är vuxenläroanstalter på riksnivå för bildningsarbete. De ordnar studier självständigt eller i samarbete med medborgar- och kulturorganisationer i syfte att främja livslångt lärande, ett aktivt medborgarskap och demokrati samt

verksamhet i medborgarsamhället.
[\(29.12.2005/1200\)](#)

Idrottsutbildningscentrer är internat på riksnivå eller regionala läroanstalter vars uppgift är att ge undervisning i gymnastik och idrott, ordna träningsverksamhet och ge undervisning som kompletterar dessa.

Sommaruniversiteten är läroanstalter inom det regionala utbildningsutbudet vilka ordnar öppen universitetsundervisning samt annan utbildning.

Denna lag tillämpas dessutom på huvudmannen för Snellman-korkeakoulu för verksamhet enligt ett tillstånd att driva läroanstalt som beviljats med stöd av 4 §.
[\(9.8.2002/704\)](#)

[3 §](#)

Övriga uppgifter

Läroanstalterna inom det fria bildningsarbetet kan också ordna utvecklings- och serviceverksamhet som stöder utbildningen eller på ett nära sätt ansluter sig till den.

Om grundläggande utbildning, gymnasieutbildning och yrkesutbildning som läroanstalterna inom det fria bildningsarbetet ordnar bestäms i lagen om grundläggande utbildning (628/1998), gymnasielagen (629/1998), lagen om yrkesutbildning (630/1998) och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998).

[4 §](#)

Tillstånd att driva läroanstalt

Vederbörande ministerium kan bevilja en kommun, samkommun, registrerad sammanslutning eller stiftelse rätt att driva en läroanstalt som avses i denna lag.

En förutsättning för att tillstånd skall beviljas är att ett bildningsbehov föreligger och att sökanden har yrkeskompetens och

ekonomiska förutsättningar att driva läroanstalten och ordna utbildningen. Läroanstalter får inte grundas i syfte att uppnå ekonomisk vinst.

Ett tillstånd enligt 1 mom. skall innehålla uppgifter om huvudmannen och läroanstalten. I tillståndet skall dessutom anges läroanstaltens syfte och utbildningsuppgift, undervisningsspråket samt andra behövliga villkor som gäller ordnandet av utbildningen. Om ändringar i tillståndet samt om sammanslagning av andra än kommunala läroanstalter inom det fria bildningsarbetet beslutar ministeriet.

En kommun eller samkommun kan slå samman en läroanstalt som avses i 2 § med en annan läroanstalt som kommunen eller samkommunen är huvudman för.

Ministeriet kan efter att ha hört huvudmannen återkalla tillståndet, om bestående förändringar i bildningsbehovet eller andra vägande skäl som hänger samman med ordnandet av utbildningen kräver det eller om utbildningen ordnas i strid med denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Om förvaltningen av en privat läroanstalt gäller lagen om förvaltning av utbildning som ordnas av staten och privata (634/1998), om inte något annat bestäms i denna lag.

2 kap

Personal

5 §

Personal

En läroanstalt och en sammanslagen läroanstalt inom det fria bildningsarbetet skall ha en rektor som svarar för verksamheten.

En läroanstalt skall med beaktande av den form i vilken utbildningen ordnas ha ett tillräckligt antal lärartjänster eller lärare i arbetsavtalsförhållande. Läroanstalten kan dessutom ha timlärare och annan personal.

Om behörighetsvillkoren för rektor och lärare bestäms genom förordning. Vederbörande ministerium kan av särskilda skäl bevilja dispens från dessa villkor.

3 kap

Undervisning

6 §

Ordnande av undervisning

Läroanstalten skall göra upp en verksamhetsplan för ordnandet av undervisningen.

Om minimilängden för utbildning i folkhögskolor och idrottsutbildningscentrer bestäms genom förordning.

7 § ([24.1.2003/36](#))

Utvärdering

Syftet med utvärderingen är att stödja en utveckling av det fria bildningsarbetet och förbättra förutsättningarna för inläring.

Läroanstalten skall utvärdera den utbildning den ordnar och bedöma vilken verkan utbildningen har samt delta i extern utvärdering av verksamheten.

För den externa utvärderingen finns i anslutning till undervisningsministeriet ett särskilt råd för utbildningsutvärdering, som tillsammans med universiteten, utbildningsstyrelsen och andra utvärderingsexperter bildar ett nätverk för utvärdering. Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om rådets uppgifter och sammansättning. Ministeriet kan också ge någon annan än rådet för

utbildningsutvärdering i uppdrag att utföra enstaka utvärderingar.

De viktigaste resultaten av utvärderingen skall offentliggöras.

Närmare bestämmelser om utvärderingen och dess utveckling utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 kap

Statsandel för driftskostnader

8 §

Kalkylerad statsandelsgrund

Den årliga statsandelsgrunden till läroanstalter inom det fria bildningsarbetet beräknas

1) i en folkhögskola genom att det för folkhögskolan fastställda antalet studerandeveckor multipliceras med det per studerandevecka bestämda priset per enhet,

2) i ett riksomfattande idrottsutbildningscenter genom att det för idrottsutbildningscentret fastställda antalet studerandedygn multipliceras med det per studerandedygn bestämda priset per enhet,

3) i ett regionalt idrottsutbildningscenter genom att det för idrottsutbildningscentret fastställda antalet studerandedagar multipliceras med det per studerandedag bestämda priset per enhet,

4) i en studiecentral, ett medborgarinstitut och ett sommaruniversitet genom att det för studiecentralen, medborgarinstitutet och sommaruniversitetet fastställda antalet undervisningstimmar multipliceras med de per undervisningstimme bestämda priserna per enhet för respektive läroanstaltsform, samt [\(9.8.2002/704\)](#)

5) i den läroanstalt som avses i 2 § 7 mom. genom att det för läroanstalten fastställda antalet studerandeveckor multipliceras med det per prestation bestämda priset per enhet, enligt vad som föreskrivs nedan. [\(9.8.2002/704\)](#)

I en sammanslagen läroanstalt fås den kalkylerade statsandelsgrunden genom sammanräkning av de statsandelsgrunder som beräknats enligt 1 mom. för olika läroanstaltsformer.

9 § [\(29.12.2005/1200\)](#)

Statsandelens belopp

Huvudmän för folkhögskolor, medborgarinstitut och sommaruniversitet beviljas statsandel till 57 procent samt huvudmän för studiecentraler och idrottsutbildningscenter till 65 procent av det belopp som beräknats enligt 8 §. Huvudmannen för den läroanstalt som avses i 2 § 7 mom. beviljas statsandel till 57 procent av det belopp som beräknats enligt 8 §.

En huvudman för en folkhögskola beviljas dock statsandel till 70 procent av det belopp som beräknats enligt 8 §, om den huvudsakliga utbildningsuppgiften enligt tillståndet att driva läroanstalt består i att anordna utbildning för gravt handikappade.

I en sammanslagen läroanstalt bestäms statsandelsprocenten särskilt för respektive läroanstaltsform.

För studiecirkelar som uppfyller villkoren i en förordning av statsrådet beviljas en studiecentral statsandel till ett belopp som fås när det för studiecentralen fastställda antalet studiecirkeltimmar multipliceras med det av undervisningsministeriet årligen bestämda priset per studiecirkeltimme.

10 § [\(29.12.2005/1200\)](#)

Fastställande av antalet prestationer som skall användas vid beräkning av statsandelen

Undervisningsministeriet fastställer årligen det antal studerandeveckor, studerandedygn, studerandedagar, undervisningstimmar och studiecirkeltimmar som läggs till grund för beräkningen av statsandelen. I fråga om en sammanslagen läroanstalt fastställs antalet prestationer särskilt för respektive läroanstaltsform.

Närmare bestämmelser om beräkningen av antalet prestationer utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 § ([29.12.2005/1200](#))

Pris per enhet

Undervisningsministeriet bestämmer priserna per enhet i fråga om studerandeveckor, studerandedygn, studerandedagar och undervisningstimmar samt priset för studiecirkeltimmar för det följande året. Priserna per enhet bestäms enligt den beräknade kostnadsnivån för finansåret.

Priset per enhet för en studerandevecka vid folkhögskolorna beräknas vart fjärde år så att driftskostnaderna för verksamheten vid folkhögskolorna under det år som föregår året före det då priset per enhet bestäms divideras med antalet studerandeveckor i folkhögskolorna samma år. Genom förordning av statsrådet föreskrivs om höjning av priset per enhet i sådana folkhögskolor där den huvudsakliga utbildningsuppgiften eller en del av utbildningsuppgiften enligt huvudmannens tillstånd att driva läroanstalt är utbildning som är avsedd för gravt handikappade eller att ordna kurser på högst tio dagar. Genom förordning av statsrådet föreskrivs också om en minskning av priset per enhet i fråga om studerandeveckor för studerande som bor utanför folkhögskolan.

Priset per enhet för ett studerandedygn vid de riksomfattande idrottsutbildningscentren beräknas vart fjärde år så att driftskostnaderna för verksamheten vid idrottsutbildningscentren under det år som föregår året före det då priset per enhet bestäms divideras med antalet studerandedygn i idrottsutbildningscentren samma år. Priset per enhet för en studerandedag vid de regionala idrottsutbildningscentren bestäms årligen inom ramen för anslaget i statsbudgeten.

Priset per enhet för en undervisningstimme vid medborgarinstituten beräknas vart fjärde år så att driftskostnaderna för verksamheten vid medborgarinstituten under det år som föregår året före det då priset per enhet bestäms divideras med antalet undervisningstimmar vid instituten samma år. Prisen per enhet för medborgarinstitut graderas i tätt befolkade kommuner på basis av befolkningstätheten i den kommun där medborgarinstitutet finns. I fråga om storleken på graderingen och den exaktare beräkningen av priset per enhet samt vilka kommuner som anses vara tätt befolkade kommuner föreskrivs genom förordning av statsrådet. I fråga om fastställande av det genomsnittliga priset per enhet för medborgarinstituten gäller i tillämpliga delar vad som bestäms i 16 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998).

Priset per enhet för en undervisningstimme vid sommaruniversiteten beräknas vart fjärde år så att driftskostnaderna för verksamheten vid sommaruniversiteten under det år som föregår året före det då priset per enhet bestäms divideras med antalet undervisningstimmar vid sommaruniversiteten samma år.

Priset per enhet för en undervisningstimme vid studiecentralerna beräknas vart fjärde år så att driftskostnaderna för verksamheten vid studiecentralerna under det år som föregår året före det då priset

per enhet bestäms divideras med antalet undervisningstimmar vid studiecentralerna samma år.

I en sammanslagen läroanstalt beräknas priserna per enhet särskilt för de olika läroanstaltsformerna.

Under andra år än de som avses i 2–6 mom. bestäms priset per enhet så att det är lika med priset per enhet för det föregående året.

Om en folkhögskola eller ett idrottsutbildningscenter med beaktande av verksamhetens omfattning i väsentlig utsträckning arbetar i hyrda lokaler, kan priset per enhet årligen höjas med ett belopp som räknas ut så att den årshyra som undervisningsministeriet fastställt som grund för beräkning av statsandelen divideras med antalet studerandeveckor eller studerandedygn enligt 10 §.

Priserna per enhet enligt 2 och 4 mom. skall bestämmas så att priserna per enhet multiplicerade med antalet faktiska studerandeveckor och undervisningstimmar sammanlagt motsvarar ovan nämnda totala kostnader vid de olika läroanstaltsformerna.

Priset per enhet för en läroanstalt som avses i 2 § 7 mom. är det samma som det ograderade priset per enhet för folkhögskolor. Priset per enhet minskas med det belopp som motsvarar internatets andel, enligt vad som närmare bestäms genom förordning av statsrådet. Priset per enhet kan i fråga om hyreslokaler höjas så som bestäms om folkhögskolor och idrottsutbildningscenter i 9 mom. samt på basis av en specialuppgift som ålagts i utbildningsuppgiften, enligt vad som närmare bestäms genom förordning av statsrådet. I fråga om mervärdesskatten iakttas 13 a §.

11 a § ([30.12.2004/1292](#))

Beräkning av priserna per enhet för fritt bildningsarbete 2005–2007

Utan hinder av vad som i 11 § bestäms om beräkning av priser per enhet beräknas priserna per enhet för fritt bildningsarbete för 2005–2007 så som bestäms nedan i denna paragraf. ([29.12.2005/1200](#))

De priser per enhet för 2005 som beräknas på basis av kostnaderna för olika verksamheter inom det fria bildningsarbetet 2003 jämförs med de priser per enhet för 2005 som beräknas på basis av de fastställda priserna per enhet för de olika verksamheterna för 2004. Av denna skillnad beaktas 27 procent i priserna per enhet för 2005, 44 procent för 2006 och 61 procent för 2007. ([29.12.2005/1200](#))

Vid beräkningen av priserna per enhet beaktas de beräknade förändringarna i kostnadsnivån till högst hela och minst halva det belopp som den beräknade förändringen uppgår till. ([29.12.2005/1200](#))

I övrigt beräknas och bestäms de priser per enhet som avses i 1 mom. så som bestäms i denna lag.

12 § ([21.12.2000/1147](#))

Förändringen i kostnadsnivån samt i verksamhetens omfattning och art

Vid beräkningen av priserna per enhet beaktas förändringen i kostnadsnivån samt i verksamhetens omfattning och art med iakttagande i tillämpliga delar av 3 § 1–3 punkten samt 4 § i lagen om statsandelar till kommunerna (1147/1996). ([29.12.2005/1200](#))

2 mom. har upphävts genom L 29.12.2005/1200. ([29.12.2005/1200](#))

13 §

Kostnader som inte beaktas vid beräkningen av priser per enhet

När priserna per enhet beräknas hänförs inte följande kostnader till driftskostnaderna:

1) kostnader för anläggningsprojekt och kostnader för förvärv eller hyrning av markområden,

1 a) mervärdesskatt som ingår i anskaffningspriset för varor och tjänster, [\(21.12.2001/1390\)](#)

2) kostnader för skötsel av lån eller kalkylerade räntor och avskrivningar,

3) hyror som avses i 11 § 10 mom.,

4) kostnader för vilka statsfinansiering beviljas med stöd av någon annan lag,

5) avgifter till den som ordnar verksamhet enligt denna lag och den lag som nämns i 1 § lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998), om de kostnader som orsakas anordnaren för den verksamhet som utgör grund för avgifterna beaktas när priserna per enhet räknas ut,

6) kostnader för läroanstaltens avgiftsbelagda service, samt

7) andra kostnader än sådana som direkt hänför sig till läroanstaltens interna förvaltning.

När priset per undervisningstimme beräknas för studiecirkelverksamhet beaktas inte kostnaderna för studiecirkelverksamhet.

De driftskostnader för vilka finansiering beviljas ur Europeiska gemenskapernas budget får räknas som driftskostnader som skall finansieras med stöd av denna lag till den del dessa inte täcks av den finansiering som beviljas ur Europeiska gemenskapernas budget och den motsvarande särskilda nationella

finansieringen enligt statsbudgeten. [\(29.12.2005/1200\)](#)

Från driftskostnaderna för läroanstalterna enligt 2 § 1 mom. avdras ett belopp som motsvarar de statsandelar som med stöd av 14 § under det år kostnaderna beräknas har beviljats läroanstalternas huvudmän för verksamheten i fråga. [\(29.12.2005/1200\)](#)

13 a § [\(21.12.2001/1390\)](#)

Beaktande av mervärdesskatten i priserna per enhet för huvudmännen för privata läroanstalter

Priserna per enhet för medborgarinstitut, folkhögskolor, riksomfattande idrottsutbildningscenter, sommaruniversitet och studiecirkelverksamhet höjs för huvudmännen för privata läroanstalter så att höjningen motsvarar den andel som den mervärdesskatt som huvudmännen för de privata läroanstalterna betalat utgör av de kostnader utan mervärdesskatt som respektive utbildningsform orsakat de privata huvudmännen för läroanstalterna. [\(29.12.2005/1200\)](#)

Höjningen enligt 1 mom. beaktas inte när det genomsnittliga priset per enhet fastställs för medborgarinstituten i enlighet med 16 § 1 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och inte heller när priserna per enhet för medborgarinstituten bestäms enligt 2 mom. i nämnda paragraf.

5 kap

Statsunderstöd

[14 §](#)

Specialunderstöd och extra understöd

Huvudmannen för en läroanstalt kan inom ramen för anslagen i statsbudgeten beviljas statsunderstöd för försök som syftar till att utveckla verksamheten, för behövliga specialuppgifter i anslutning till

verksamheten, för att starta verksamhet eller för att stödja ett mångsidigt utbildningsutbud.

Av ett anslag som i statsbudgeten anvisats för ändamålet kan en läroanstalt beviljas extra understöd för driftskostnader.

15 §

Statsunderstöd för anläggningsprojekt

En läroanstalt kan beviljas statsunderstöd för anläggningsprojekt. I fråga om anläggningsprojekt och statsunderstöd som beviljas för sådana gäller vad som bestäms i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet om statsunderstöd för anläggningsprojekt.

Som anläggningsprojekt betraktas projekt vars uppskattade totalkostnader uppgår till minst det belopp som statsrådet har fastställt. Som anläggningsprojekt anses även sådana särskilda anskaffningar av inventarier och läromedel som utgör en funktionell helhet och i fråga om vilka de uppskattade totalkostnaderna uppgår till minst det belopp som undervisningsministeriet har fastställt. ([21.12.2001/1390](#))

En läroanstalt kan inom ramen för ett anslag i statsbudgeten beviljas statsunderstöd för skötseln av lån som tidigare upptagits för byggande.

6 kap

Övriga bestämmelser om finansiering och erhållande av uppgifter ([29.12.2005/1200](#))

16 §

Statsbidragsmyndighet

Statsbidragsmyndighet i ärenden som gäller driftskostnader som avses i denna lag och anläggningsprojekt i idrottsutbildningscenter är

undervisningsministeriet.
Statsbidragsmyndighet i ärenden som gäller anläggningsprojekt i medborgarinstitut, folkhögskolor, studiecentraler och sommaruniversitet är länsstyrelsen. ([19.10.2006/916](#))

Genom förordning kan föreskrivas att också någon annan myndighet än den som nämns i 1 mom. skall vara statsbidragsmyndighet i ärenden som gäller statsunderstöd. ([23.12.1999/1294](#))

17 §

Beviljande av statsandel

Statsandel för driftskostnader beviljas utan ansökan till läroanstaltens huvudman. Statsandel till en kommunal läroanstalt beviljas kommunen eller samkommunen som en del av den statsandel som beviljas enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet.

18 §

Betalning

Statsandel för driftskostnader betalas till huvudmannen för en läroanstalt från ingången av kalenderåret månatligen i lika stora poster senast den 11 dagen i månaden. Statsunderstöd betalas till huvudmannen före utgången av kalenderåret. Statsandelen till en kommunal läroanstalt betalas till kommunen eller samkommunen som en del av den statsandel som betalas enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet.

18 a § ([29.12.2005/1200](#))

Avbrytande av utbetalning

Statsbidragsmyndigheten kan besluta att utbetalningen av den finansiering som avses i denna lag avbryts om

1) det är uppenbart att den som får finansiering inte längre ordnar verksamhet som ligger till grund för finansieringen eller att den som får finansiering i väsentlig utsträckning verkar i strid med de lagar eller förordningar som gäller verksamheten i fråga eller de föreskrifter som har meddelats med stöd av dem,

2) de grunder enligt vilka finansieringen för ett bestämt ändamål har beviljats har förändrats väsentligt, eller

3) avbrytande av utbetalning förutsätts i Europeiska gemenskapens lagstiftning.

19 §

Betalning av utebliven förmån och återbetalning av grundlös förmån

Angående betalning av utebliven förmån, återbetalning av grundlös förmån samt om när betalningsskyldighet som gäller dessa upphör iakttas 18–20 § lagen om statsandelar till kommunerna (1147/1996).

20 § (21.12.2001/1390)

Betalning som inte erläggs eller återkrävs

En betalning som understiger 1 700 euro och som baserar sig på ett beslut som fattats med stöd av denna lag skall inte erläggas eller återkrävas.

21 § (29.12.2005/1200)

Skyldighet att lämna upplysningar, granskningsrätt och handräckning

Huvudmannen för läroanstalterna inom det fria bildningsarbetet skall tillställa statsbidragsmyndigheten de uppgifter som behövs för fastställande av finansiering enligt denna lag och om verksamhetens omfattning så som undervisningsministeriet beslutar.

Undervisningsministeriet beslutar om granskningar av ekonomin och

verksamheten som utförs hos den som får finansiering för att konstatera riktigheten av de i 1 mom. avsedda uppgifterna. Undervisningsministeriet kan också ge utbildningsstyrelsen i uppdrag att utföra granskningar. Den som får finansiering skall utan ersättning ge den tjänsteman som utför granskningen alla nödvändiga uppgifter och utredningar, handlingar, upptagningar och annat material som behövs för granskningen samt även i övrigt bistå vid granskningen. Den tjänsteman som utför granskningen har rätt att i den omfattning som granskningen kräver få tillträde till lokaler som är i finansieringstagarens besittning eller användning och som används för den verksamhet som finansieras samt till andra områden. Granskning får dock inte utföras i lokaler som omfattas av hemfriden.

Den tjänsteman som utför granskningen har rätt att omhänderta det material som är föremål för granskning, om granskningen kräver det. Över omhändertagandet av material skall ett protokoll upprättas i samband med granskningen. Där skall nämnas syftet med omhändertagandet och det omhändertagna materialet. Materialet skall återlämnas utan dröjsmål när det inte längre behövs för granskningen.

Undervisningsministeriet och utbildningsstyrelsen har rätt att få nödvändig handräckning av polis- och utökningsmyndigheterna vid utförandet av granskningsuppgifter enligt 2 mom.

21 a § (29.12.2005/1200)

Rätt att få uppgifter

Huvudmannen för en läroanstalt har vid skötseln av sina uppgifter rätt att av statliga och kommunala myndigheter få sådana nödvändiga statistikuppgifter och övriga motsvarande uppgifter som behövs i planeringen och anordnandet av utbildningen.

Läroanstaltens huvudman skall på begäran ge de statliga undervisningsförvaltningsmyndigheterna de nödvändiga uppgifter som de bestämmer och som behövs vid utvärdering, utveckling, statistikföring och uppföljning av utbildningen.

21 b § ([29.12.2005/1200](#))

Tillämpning av statsunderstödslagen

Om inte något annat bestäms i denna lag tillämpas på statsunderstöd som beviljas med stöd av denna lag bestämmelserna i statsunderstödslagen (688/2001).

7 kap

Särskilda bestämmelser

[22 §](#)

Ändringssökande

Ändring i ett beslut som gäller statsandel och som vederbörande ministerium har fattat enligt denna lag eller en förordning som utfärdats med stöd av den får inte sökas genom besvär.

Den huvudman för en läroanstalt som inte nöjer sig med ett beslut som avses i 1 mom. har rätt att inom tre månader efter att ha fått del av beslutet yrka rättelse av beslutet hos ministeriet. Ändring i ett beslut med anledning av rättelseyrkande får sökas enligt vad som bestäms i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ändring i ett beslut som ett kommunalt förvaltningsorgan eller en kommunal tjänsteinnehavare har fattat enligt denna lag eller en förordning som utfärdats med stöd av den får sökas enligt vad som bestäms i kommunallagen (365/1995).

[23 §](#)

Tippningsvinstmedel

För statsandelar och statsunderstöd enligt denna lag i fråga om idrottsutbildningscenter får användas sådana tippningsvinstmedel som avses i lotterilagen (491/1965).

LotteriL 491/1965 har upphävts genom LotteriL 1047/2001, som gäller fr.o.m. 1.1.2002.

[24 §](#)

Avgifter som tas ut av de studerande

Skäliga avgifter för undervisningen kan tas ut av de studerande.

Om en avgift som skall tas ut av en studerande inte är betald på förfallodagen, får årlig dröjsmålsränta enligt räntelagen (633/1982) uppbäras från förfallodagen.

Avgiften får indrivivas utan dom eller beslut i den ordning som bestäms i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961).

L om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg 367/1961 har upphävts genom L om verkställighet av skatter och avgifter 706/2007, som gäller fr.o.m. 1.1.2008.

[25 §](#)

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

8 kap

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser

26 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.

Genom denna lag upphävs följande lagar jämte ändringar:

1) lagen den 17 december 1993 om folkhögskolor med statsandel (1218/1993),

2) lagen den 3 augusti 1992 om medborgarinstitut (722/1992),

3) lagen den 17 december 1993 om studiecentraler (1215/1993), samt

4) lagen den 21 augusti 1992 om idrottsutbildningscentrer med statsandel (801/1992).

Finansieringsbestämmelserna i denna lag tillämpas första gången vid beviljande och betalning av finansiering för 1999. De bestämmelser om finansiering som gäller när denna lag träder i kraft tillämpas på finansieringen för 1998 och åren före det.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

27 §

Övergångsbestämmelse om tillstånd att driva en läroanstalt

Tillstånd att driva en läroanstalt vilka har beviljats med stöd av de lagar som nämns i 26 § 2 mom. gäller fortfarande såsom tillstånd enligt denna lag. Folkhögskolor och medborgarinstitut vilka med stöd av de lagar som nämns i 26 § 2 mom. har rätt att ge grundskole- och gymnasiebetyg fortsätter såsom utbildningsanordnare enligt lagen om grundläggande utbildning och gymnasielagen.

Tillstånden att driva läroanstalter som meddelar yrkesutbildning enligt lagen om folkhögskolor med statsandel och lagen om idrottsutbildningscentrer med statsandel ändras när denna lag träder i kraft till tillstånd att ordna utbildning enligt lagen om yrkesutbildning och lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

Vederbörande ministerium beslutar vid behov om ändring av de bestämmelser som ingår i tillståndet så att de överensstämmer med lagen om yrkesutbildning.

28 § ([30.12.1998/1187](#))

Övergångsbestämmelse om finansiering

Statsandelar som inte betalats ut när denna lag träder i kraft skall betalas ut enligt periodiseringsbestämmelserna i de lagar som gäller när lagen träder i kraft. Den betalningspost som är avsedd att betalas ut 1999 betalas dock först 2002. Om den obetalda statsandelen när denna lag träder i kraft understiger 10 000 mk, betalas den ut inom ett år från det att lagen trädde i kraft. Om en läroanstalt upphör med sin verksamhet, betalas den obetalda statsandelen ut till huvudmannen inom ett år från det att tillståndet att driva läroanstalten återkallades.

29 §

Övergångsbestämmelse som gäller personalen

När denna lag träder i kraft fortsätter tjänsteinnehavare och befattningshavare vid läroanstalter som är verksamma med stöd av de lagar som nämns i 26 § 2 mom. i sina tidigare uppgifter.

Om rätten till pension och vissa andra förmåner för tjänsteinnehavare och befattningshavare vid läroanstalter som avses i denna lag gäller vad som särskilt bestäms om detta.

30 § ([21.12.2001/1390](#))

30 § har upphävts genom L 21.12.2001/1390.

RP 86/1997, KuUB 3/1998, RSv 70/1998

Ikraftträdelsestadganden:

30.12.1998/1187:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

RP 150/1998, KuUB 13/1998, RSv 192/1998

23.12.1999/1294:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2000.

RP 130/1999, KuUB 9/1999, RSv 123/1999

21.12.2000/1147:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

RP 138/2000, FvUB 20/2000, RSv 210/2000

21.12.2001/1390:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

Utan hinder av 13 och 13 a § beräknas det genomsnittliga priset per enhet för medborgarinstitut samt priserna per enhet för 2002 för medborgarinstitut, folkhögskolor, riksomfattande idrottsutbildningscentrer och studiecentraler på basis av kostnaderna inklusive mervärdesskatt. Det pris per enhet för 2002 som läggs till grund för statsfinansieringen till kommuner och samkommuner beräknas dock så att det pris per enhet som beräknats på basis av kostnaderna inklusive mervärdesskatt minskas med en mervärdesskatteandel som för medborgarinstitut och sommaruniversitet är 1,92 procent och för folkhögskolor 5,00 procent.

Priserna per enhet för de riksomfattande idrottsutbildningscentrerna beräknas för

2002 på basis av de faktiska kostnaderna 1999 och för 2003 på basis av de faktiska kostnaderna 2001.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

RP 132/2001, KuUB 17/2001, RSv 187/2001

9.8.2002/704:

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2002.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

RP 36/2002, KuUB 5/2002, RSv 109/2002

24.1.2003/36:

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2003.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

RP 135/2002, KuUB 11/2002, RSv 206/2002

30.12.2004/1292:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

RP 181/2004, FvUB 23/2004, RSv 224/2004

29.12.2005/1200:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006. Lagen tillämpas första gången hösten 2005 vid beräkningen och fastställandet av genomsnittliga priser per enhet och priser per enhet för 2006.

De bestämmelser i 11 § 2–4 och 6 mom. som gäller beräkningen av priser per enhet för folkhögskolor, riksomfattande idrottsutbildningscenter, medborgarinstitut och studiecentraler vart fjärde år på basis av de faktiska kostnaderna tillämpas första gången när priserna per enhet beräknas och bestäms för 2008. Bestämmelserna i 11 § 5 mom. om beräkningen av priset per enhet för sommaruniversiteten på basis av de faktiska kostnaderna tillämpas dock första gången när priset per enhet för 2006 beräknas och bestäms. I fråga om beräkningen av priset per enhet i sommaruniversiteten 2006–2007 gäller dessutom vad som bestäms i 11 a § 3 mom.

Det prisindex för basservicen som avses i 4 § 2 mom. i lagen om ändring av lagen om statsandelar till kommunerna (1068/2005) tillämpas första gången när statsandelarna för 2006 fastställs.

Bestämmelserna i 13 § 4 mom. om avdrag av statsunderstöd från driftskostnaderna tillämpas första gången när priserna per enhet för 2008 bestäms.

På finansiering som beviljats före denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

RP 112/2005, KuUB 14/2005, RSv 185/2005

19.10.2006/916:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.

Utan hinder av vad som i 16 § 1 mom. föreskrivs om statsbidragsmyndighet

1) fullgör undervisningsministeriet statsbidragsmyndighetens uppgifter i projekt för vilka ministeriet har beviljat statsunderstöd före lagens ikraftträdande,

2) fullgör undervisningsministeriet statsbidragsmyndighetens uppgifter i ett sådant ärende rörande återbetalning av statsunderstöd som avses i 49 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998), om den åtgärd som avses i 1 mom. i nämnda paragraf har vidtagits eller den skada som avses i 2 mom. i paragrafen har inträffat före lagens ikraftträdande.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

RP 68/2006, KuUB 6/2006, RSv 107/2006

Källa: FINLEX

Förordning om fritt bildningsarbete 6.11.1998/805

På föredragning av undervisningsministern föreskrivs med stöd av lagen den 21 augusti 1998 om fritt bildningsarbete (632/1998):

1 §

Minimilängden för utbildning som anordnas av folkhögskolor och riksomfattande idrottsutbildningscentrer

Minimilängden för utbildning som folkhögskolor och riksomfattande idrottsutbildningscentrer anordnar i en studieperiod är 15 undervisningstimmar.

2 §

Beräkning av prestationer vid folkhögskolor och idrottsutbildningscentrer

Med en studerandevecka avses en studerandes studier vid en folkhögskola under fem arbetsdagar då studeranden har fått handledd undervisning under i medeltal minst fem timmar per dag. Kortare och längre studieperioder förvandlas till studerandeveckor genom att antalet arbetsdagar divideras med fem. ([29.12.2005/1201](#))

I folkhögskolor som i tillståndet att driva läroanstalten har föreskrivits utbildningsuppgiften att ge brevundervisning, räknas de studier som genomförts som brevundervisning in i folkhögskolans studerandeveckor så att det genomförda antalet studiebrev divideras med två.

Med ett studerandedygn avses vid ett riksomfattande idrottsutbildningscenter en studerandes studier under ett dygn då studeranden har fått handledd undervisning under i medeltal minst fem timmar per dag.

Med en studerandedag avses en studerandes studier under minst fyra timmar per dag vid ett regionalt idrottsutbildningscenter.

3 § ([29.12.2005/1201](#))

Priset per enhet per studerandevecka vid folkhögskolor

Priset per enhet per studerandevecka i utbildning för gravt handikappade vid en folkhögskola vars huvudsakliga utbildningsuppgift består i att anordna utbildning för gravt handikappade är 75 procent högre än något annat pris per enhet än de som avses i denna paragraf och vid en folkhögskola vars utbildningsuppgift till en del består i att ordna utbildning för gravt handikappade, för studerandeveckor inom denna utbildning 25 procent högre än något annat pris per enhet än de som avses i denna paragraf.

I fråga om studerande som bor utanför folkhögskolan är priset per enhet per studerandevecka 20 procent lägre än något annat pris per enhet än de som avses i denna paragraf.

Priset per enhet per studerandevecka vid en folkhögskola vars särskilda utbildningsuppgift består i att ordna kurser på högst tio dagar är 20 procent högre än något annat pris per enhet än de som avses i denna paragraf. När en särskild utbildningsuppgift för en folkhögskola bestäms skall utöver utbildning enligt lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) också beaktas den grundläggande utbildning, gymnasieutbildning och grundläggande yrkesutbildning som samma utbildningsanordnare anordnar.

3 a § ([26.9.2002/804](#))

Priset per enhet för Snellman-korkeakoulu

Priset per enhet enligt 11 § 5 mom. lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) för en läroanstalt som avses i 2 § 7 mom. samma

lag minskas med 20 procent motsvarande internatets andel. Om läroanstaltens utbildningsuppgift omfattar steinerpedagogisk lärarutbildning som en särskild utbildningsuppgift, är priset per enhet för studerandeveckor inom denna utbildning 20 procent högre än priset per enhet för övriga studerandeveckor vid läroanstalten.

4 §

Studiecirklar vid en studiecentral

Med en studiecirkel avses en självständigt studerande grupp som består av minst fem personer som fyllt 15 år och som arbetar under minst 10 studiecirkeltimmar och som har anmält sig till en studiecentral enligt dess anvisningar. En studiecirkel väljer en studiehandledare inom sig.

5 § ([29.12.2005/1201](#))

Priset per enhet per undervisningstimme vid medborgarinstitut

Vid beräkning av priserna per enhet vid medborgarinstitut bestäms priset per enhet till 15 procent högre än vid andra medborgarinstitut när befolkningstätheten i den kommun där institutet är beläget överstiger hundra.

Med kommunens befolkningstäthet avses vid beräkning av priset per enhet vid medborgarinstitut befolkningstätheten per landkvadratkilometer vid ingången av det år som föregår finansåret.

5 a § ([20.12.2001/1396](#))

Anläggningsprojekt

Som anläggningsprojekt inom medborgarinstitut anses en sådan åtgärd enligt 31 § 1 mom. lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet för vilken de kalkylerade totalkostnaderna uppgår till minst 320 000 euro. Som anläggningsprojekt inom folkhögskolor,

studiecentraler och sommaruniversitet anses en sådan åtgärd enligt nämnda lag för vilken de kalkylerade totalkostnaderna uppgår till minst 80 000 euro och som anläggningsprojekt inom idrottsutbildningscentrer en motsvarande åtgärd för vilken de kalkylerade totalkostnaderna uppgår till minst 32 000 euro.

Som de totalkostnader som i denna paragraf anges för bestämmande av anläggningsprojekt betraktas kostnaderna utan mervärdeskatt.

6 §

Ansökan om tillstånd att driva en läroanstalt

Tillstånd att driva en läroanstalt för fritt bildningsarbete skall sökas senast ett år innan läroanstalten inleder verksamheten. Vederbörande ministerium kan också behandla en senare ansökan.

I en ansökan om tillstånd skall bildningsbehovet utredas liksom frågan om de andra villkoren för tillståndet är uppfyllda.

6 a § ([23.12.1999/1295](#))

Statsbidragsmyndighet i ärenden som gäller statsunderstöd

Utbildningsstyrelsen är statsbidragsmyndighet i ärenden som gäller sådana statsunderstöd som avses i 14 § 1 mom. lagen om fritt bildningsarbete, med undantag av idrottsutbildningscentrerna.

7 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999.

Åtgärder som verkställigheten av förordningen kräver får vidtas innan den träder i kraft.

Ikraftträdelsestadganden:

23.12.1999/1295 :

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2000.

20.12.2001/1396 :

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2002.

26.9.2002/804 :

Denna förordning träder i kraft den 1 oktober 2002.

Åtgärder som verkställigheten av denna förordning förutsätter får vidtas innan förordningen träder i kraft.

29.12.2005/1201 :

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2006. Förordningen tillämpas första gången vid fastställandet av genomsnittliga priser per enhet och priser per enhet för 2006.

På finansiering som har beviljats före denna förordnings ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gäller när denna förordning träder i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av denna förordning förutsätter får vidtas innan förordningen träder i kraft.

Förordning om behörighetsvillkoren för undervisningspersonal 14.12 1998/986

Rektor

2 §

Behörighet för rektor

Behörig som rektor är den som har

- 1) högre högskoleexamen,
- 2) sådan behörighet som lärare för utbildningsformen i fråga som föreskrivs i denna förordning,
- 3) tillräcklig arbetserfarenhet av läraruppgifter,

samt

4) examen i undervisningsförvaltning enligt av utbildningsstyrelsen godkända grunder, slutfört studier i undervisningsförvaltning omfattande minst 15 studieveckor som ordnas vid ett universitet eller har på annat sätt erhållen tillräcklig kännedom om undervisningsförvaltning.

Om det i samma läroanstalt ordnas utbildning som hänför sig till flera olika utbildningsformer eller om rektor svarar för verksamheten i två eller flera läroanstalter där det ordnas utbildning som hänför sig till olika utbildningsformer, skall rektor ha den lärarbehörighet som avses i 1 mom. 2 punkten för någon av dem.

Behörig som rektor med ansvar för sådan utbildning som avses i lagen om yrkesutbildning är utan hinder av 1 mom. 1 punkten även den som har sådan lämplig yrkeshögskoleexamen som avses i 13 § 1 mom. 1 punkten.

Behörig som rektor för en läroanstalt som ordnar sådan utbildning som avses i lagen om grundläggande konstundervisning är även den som har högre högskoleexamen inom branschen och tillräcklig kännedom om undervisningsförvaltning. Behörig som rektor för en skola som är verksam i ett skolhem, för ett idrottsutbildningscenter eller ett sommaruniversitet är även den som har högre högskoleexamen och tillräcklig kännedom om undervisningsförvaltning. Behörig som rektor för en läroanstalt som ger sådan förberedande utbildning för en yrkesexamen och specialyrkesexamen som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning samt för en läroanstalt som ger annan yrkesinriktad tilläggsutbildning är även den som har lämplig högskoleexamen, tillräcklig arbetserfarenhet inom branschen och har avlagt sådan examen eller slutfört sådana studier som nämns i 1 mom. 4 punkten, eller har på annat sätt erhållen tillräcklig kännedom om undervisningsförvaltning.

3 §

Språkkunskaper

Rektor skall fullständigt behärska

läroanstaltens

undervisningsspråk. Fullständigt behärskande av undervisningsspråket skall visas med ett betyg från ett universitet eller en högskola eller genom att avlägga en

språkexamen som visar fullständigt behärskande av språket enligt vad som särskilt bestäms om detta.

En rektor som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, lagen om fritt bildningsarbete och lagen om grundläggande konstundervisning skall behärska läroanstaltens undervisningsspråk.

....

Fritt bildningsarbete och grundläggande konstundervisning

18 §

Behörighet för lärare i fritt bildningsarbete

Behörig som sådan lärare som avses i lagen om fritt bildningsarbete är den som har lämplig högskoleexamen och har slutfört minst 35 studieveckors pedagogiska studier för lärare.

19 §

Behörighet för lärare som meddelar grundläggande konstundervisning enligt fördjupad lärokurs

Behörig att meddela grundläggande konstundervisning enligt fördjupad lärokurs är den som har lämplig högre högskoleexamen eller lämplig högskoleexamen eller lärarexamen på minst institutnivå inom konstområdet i fråga.

20 §

Behörig för lärare som meddelar annan grundläggande konstundervisning

Behörig att meddela grundläggande konstundervisning enligt allmän lärokurs är den som har sådan lärarbehörighet för konstområdet i fråga som föreskrivs i denna förordning, eller den som har någon annan utbildning som lämpar sig för konstområdet eller kompetens som förvärvats genom arbete inom branschen och som kan anses tillräcklig

Nr 805

Statsrådets förordning om ändring av 2 och 18 § förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet

Given i Helsingfors den 26 september 2002

I enlighet med statsrådets beslut, fattat på föredragning från undervisningsministeriet, fogas till 2 § förordningen den 14 december 1998 om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet (986/1998) ett nytt 6 mom. och till 18 § ett nytt 2 mom. som följer:

2 §

Behörighet för rektor

Behörig som rektor i en sådan läroanstalt som avses i 2 § 7 mom. lagen om fritt bildningsarbete är också den som har slutfört sådana studier enligt 21 §, vilka fordras av en lärare som ger undervisning som baserar sig på steinerpedagogik och vilka anses tillräckliga och har tillräcklig sådan arbetserfarenhet av läraruppgifter som avses i 1 mom. 3 punkten och har avlagt sådan examen eller slutfört sådana studier som nämns i 4 punkten samma moment, eller har på annat sätt inhämtad tillräcklig kännedom om undervisningsförvaltning.

18 §

Behörighet för lärare i fritt bildningsarbete

Behörig som lärare i en sådan läroanstalt som avses i 2 § 7 mom. lagen om fritt bildningsarbete är också den som har slutfört sådana för uppgiften lämpliga studier enligt 21 §, vilka fordras av en lärare som ger undervisning som baserar sig på steinerpedagogik och vilka anses tillräckliga. Av en lärare som huvudsakligen arbetar inom lärarutbildningen krävs dessutom minst tre års arbetserfarenhet som rektor eller lärare i en läroanstalt som ger undervisning som baserar sig på steinerpedagogik. Denna förordning träder i kraft den 1 oktober 2002.

Av en sådan rektor eller lärare i ett arbetsförhållande som gäller tillsvidare i en läroanstalt som avses i 2 § 7 mom. lagen om fritt bildningsarbete som är verksam i denna uppgift när denna förordning träder i kraft, fordras inte den behörighet som föreskrivs i

2 § 1 mom. och 18 § 1 mom. förordningen om
behörighetsvillkoren för personal inom
undervisningsväsendet, inte heller den
behörighet som föreskrivs i denna förordnings
2 § 6 mom. och 18 § 2 mom. så länge han eller
hon har denna uppgift.

Helsingfors den 26 september 2002
Undervisningsminister *Maija Rask*
Regeringsråd Marja-Riitta Pönkä

Källa: FINLEX